

נושא העבודה

הסכמי ממון בין בני זוג

תאריך: ינואר 2017

העבודה מוגשת בחסות העמותה של

נוער שוחר משפט עברי

הסכמי ממון בין בני זוג

מאת

זוהר לוי

תוכן העניינים

3	הקדמה אישית	פרק ראשון
4	מבוא	פרק שני
5-9	משפט עברי	פרק שלישי

10-13	משפט ישראלי	פרק רביעי
14-16	השוואה	פרק חמישי
17	סיכום	פרק שישי
18-19	ביבליוגרפיה	פרק שביעי:
		נספחים

הקדמה אישית:

הנושא בו בחרתי לעסוק הוא הסכמי ממון בין בני זוג.

בחרתי בנושא זה משום שזה הוא נושא המסקרן אותי ומעניין אותי במיוחד כיום

בעקבות עלייה באחוזים של הזוגות המתגרשים כיום במדינת ישראל.

חשבתי כי חשוב לבדוק את הנושא הזה משום שכיום ישנם זוגות רבים שמחליטים

להתגרש ולכן בגלל שאין להם הסכם ממון אז נוצרים ויכוחים רבים וזה גורם ליחסים

לא טובים בין בני הזוג לאחר הגירושים.

נחשפתי לנושא זה לראשונה בזמן עליית האחוזים בקרב הזוגות המתגרשים, ולרוב זה גירושים "מכוערים" משום שנוצרו וויכוחים בין בני הזוג על הנכסים המשותפים.

במהלך העבודה ברצוני לחקור את הזכויות שמגיע לכל אחד מבני הזוג בעת

הגירושים

מבוא

עבודתי עוסקת בנושא יחסי ממון בין בני זוג.

בעבודתי זו אני הולכת לחקור ולשאול שאלת רבות בנוגע לנושא .

השאלות שברצוני לשאול הן: איך היה נהוג במשפט העברי לערוך הסכם ממון? מה

החובות של הגבר במשפט העברי בהסכם ממון? מה חובות האישה בהסכם ממון?

האם הסכם ממון ניתן לעשות לפני הנישואין אור רק אחרי שמתגרשים? מה החשיבות

של הסכם זה? מה קורה בעת הפרתו? מה החוק קובע בנוגע להסכם זה?

מטרת העבודה בעיני היא להבין יותר טוב את החומר ולחקור יותר לעמוק את נושא זה.

בנוף כיום בשנים האחרונות הסכם ממון הוא לא דבר חריג משום שכמות אחוזי המתגרשים בשנה רק עולה ועולה, ולכן כדי לא לגרום לאיבה בין הבעל לאישה חשוב לעשות את הסכם הממון כי ע"י כך הם ידעו איזה נכסים הולכים לכל אחד . בנוסף הסכם ממון הפך כיום למאוד פופולארי מכיוון ששיעור הגיל עלה , זאת אומרת שכיום זוגות רבים מתחתנים בגיל מאוחר, והם צוברים לעצמם רכוש רב ולפעמים גם נכסים רבים ולכן חשוב לעשות הסכם ממון.

האם יש הבדל בין המשפט הישראלי לבין המשפט העברי ? אם כן מהו? במהלך עבודתי אברר את התשובות לשאלות אלו, ואנסה להבין טוב יותר את הנושא שנקרא יחסי ממון. כדי למצוא את התשובות, איעזר במקורות שעוסקים בנושא זה.

פרק ראשון:

המשפט העברי:

החייבים הממונים העיקריים של הבעל כלפי אשתו הם : החובה לתת מזונות לאשתו, וחייב הכתובה שהאישה גובה מתי שבעלה נפטר או בעת הגירושין. והדברים שהבעל זוכה בהם הם: מעשה ידיה של אשתו או פירות נכסיה ואם מתה בחייו הוא יורש אותה.

חובות האישה כלפי הבעל :

מעשה ידיה : מהן הזכויות של הבעל במעשה ידיה של אשתו?

קיים כלל בחובת מעשה ידיה של האישה : "עולה עמו ואינה יורדת עמו"¹ חיובי המלאכה של האישה לבעלה הם למלאכות הבית שנהוג אצל נשים מאותה רמת חיים שהן עושות למשל אם לפי רמת החיים שהאישה הייתה רגילה אליו היא הייתה עושה מלאכות מסוימות ולפי הרמת חיים שהבעל רגיל אליו לא נהוג שהאישה תעשה את אותן מלאכות, האישה לא חייבת לעשות את המלאכות הללו.

במידה והאישה עוסקת בעבודות שמחוץ לביתה היא מחויבת לתת את המשכורת לבעלה. קיים כלל נוסף : " ועוד תקנו חכמים : שיהיו מעשה ידי האשה כנגד מזונותיה."² את זכותו של הבעל למעשה ידיה של אשתו תקנו כנגד חיוב המזונות שהוא חייב לאישה כדי לא לגרום ליחסי איבה בין הבעל לאשתו. כלל נוסף : "כי תקינו רבנן מזוני עיקר ומעשה ידיה משום איבה"³. נשאלת השאלה מי מבין שני בני הזוג רשאי לוותר על זכותו?

הבעל אינו רשאי לבטל את זכותה של אשתו למזונות על ידי וויתור מעשה ידיה..

פירות נכסיה של האישה:

יש שלושה סוגים שונים של פירות נכסיה של האישה והם:

1. "נכסי צאן ברזל"-אלו הם הנכסים שהאישה מביאה עמה בשעת הנישואין, והם נמסרים לאחריותו של הבעל בערך שכתוב בשטר הכתובה. הערך של הנכסים אלה

---

¹ רמב"ם הלכות אישות פרק כ"א א

² שם פרק י"ב ד

³ גמרא (מסכת כתובות דף נ"ח)

שמור לאישה, האישה תהיה זכאית לקבל את הכספים שכתוב בכתובה מבלי להתחשב בערכו של הנכסים שהועברו לאחריות הבעל בשעת הנישואים שלהם⁴. נכסים אלה לא עוברים לגמרי לבעלותו של הבעל מכיוון שהא לא רשאי למכור אותם בלי ההסכמה של אשתו.

2. "נכסי מלוג"-הכוונה לנכסים אלו הם נכסים שנשארים באחריות האישה אך הבעל מקבל את פירותיהן.

פירות נכסים אלו ינתנו לבעל לצורכי הבית.

3. "נכסים שאין לבעל רשות בהם" –ישנו סוג של נכסים שאין לבעל זכות בהם. כלומר נכסים נפרדים.

נכס שאין לבעל זכות אכילת פירות ממנו יכול להיות מקו שאדם נתן לאישה נכס במתנה בשביל שלבעלה לא יהיה רשות באותו נכס, או שהבעל עצמו נתן מתנה לאשתו ואז הוא רוצה שהמתנה תהיה של אשתו בלבד ושהוא לא יהיה שייך לאכילת הפירות ממנו.

זכויות הבעל כלפי אשתו:

קיימים שתי זכויות של הבעל כלפי אשתו והם:

"מזונות"-הבעל חייב לזון את אשתו "מדין מזונות אמן (נגעו) בה"⁵ ולתת לה את צריכה, בנוסף את הוצאות אחזקת הילדים שהאישה מחזיקה בהם ומוציאה עליהם.

---

⁴ שו"ע (סימן פ"ה)

⁵ הר"ן על הרי"ף כתובות סוף פ'

את מזונות הילדים שהם חלק ממזונות האישה חיובם הוא מן התורה מדין "שארה
....לא יגרע"⁶

קיים כלל "עולה עימו ואינה יורדת עימו"⁷ האישה זכאית לחיות את חייה לפי איך
שהיא הורגלה לפני הנישואין. הבעל צריך לדאוג לכך ולתת לה את מזונותיה ואת
צרכיה.

החיוב של הבעל במזונות לאשתו לא כולל רק את האוכל אלה גם את כל צריכה
האמיתיים של האישה כגון: ריפוי הוא חייב לדאוג לה אם היא חולה ולשלם על
התרופות, קורת גג, וכו'.

אם הילדים באחזקת האם הבעל חייב במזונות לילדים עד גיל שש ומגיל שש ומעלה
החיוב יהיה מדין צדקה ומדין התקנה.

על פי דין אישה אשר "זנתה תחת בעלה"⁸ כלומר קיימה יחסי אישות עם גבר אחר
אינה זכאית למזונות ומפסידה את כתובתה.

בעל אינו רשאי דרוש מאשתו ללכת לעבוד כדי להפחית מהמזונות, אך גם אם האישה
הולכת לעבוד זה לא מפחית מהמזונות שהיא צריכה לקבל.

לאחר מות הבעל האישה במשפט העברי אינה יורשת את בעלה ולכן היא זכאית לגור
בביתה ולקבל תשלום מזונות מכספי הירושה, ובמידה ויש בנות אז גם הבנות
מקבלות מזונות מכספי הירושה עד שהן מתחנות.

"הכתובה" - ערכה של הכתובה הוא כ 200 זוזים, אותם הבעל חייב לתת לאשתו
במידה והם מתגרשים. טעמה של הכתובה הוא שלא יקל הבעל לגרש את אשתו.

---

⁶ שמות, כ"א, י: כתובות מ"ז ב

⁷ תלמוד בבלי, מסכת אבות.

⁸ משנה י"ב

החתן מקבל על עצמו תוספת של 100 זקוקים שייכת לנדוניה בלבד. הדין של הנדוניה הוא כדין יחסי צאן ברזל שהם עוברות מרשות האישה לרשות הבעל⁹, ואת תמורתם הבעל כותב בכתובה.

כאמור יש שני תוספות לכתובה:

תוספת שהיא מעיקר הדין-חיובו של הבעל בתוספת זו היא 200 זוז שנקבעו בסכום הכתובה נמצאו כסכום נמוך מהדרוש. מי שיש לו 200 זוז לא יטול מן הצדקה.¹⁰ הריב"ש שואל איך חז"ל תקנו סכום מועט כזה לכתובת האישה, הרי הם אמרו שהם קבעו את הסכום הזה כדי שלא יהיה קל לבעל לגרש את אשתו? אפילו לעני יהיה קל בעיניו להוציא סכום שכזה .

תוספת הכתובה באה לפטור את בעיה זו, ולגביה מן הראוי היה לשער את 200 זוז כמשמעותם המקורית: פרנסה לשנה שלימה

והתוספת השנייה היא בבחינת פיצויים לאישה בעת גירושיה –ניתן לעלות לסכום המקסימלי, ולהעביר את השליטה לאיזון שיעשה בית הדין בחלוקת נכסי המשפחה, אך רק במידה שחלוקת הירושה תיעשה לפי ההלכה.

---

⁹ רמב"ם (הלכות אישות ט"ז א)
¹⁰ משנה (פאה ח, ח).

פרק שני:

משפט ישראלי:

חוק יחסי הממון בין בני זוג חל על זוגות שנשאו החל מה 1.1.1973, חוק זה מחליף את הלכת השיתוף שלפיה היו הולכים עד החקיקה. חוק תשל"ג קובע את חלוקת הרכוש בין בני הזוג בהעדר הסכם ממון בעת הגירושין, או בעת מות אחד מבני הזוג על ידי איזון משאבים.

החוק עבר שינוי משמעותי, ושינוי זה נועד בעיקר להקדים את המועד לאיזון המשאבים לפני הגירושים¹¹ ולאפשר את חלוקת הרכוש בין בני הזוג, בלי צורך בגירושין דתיים כפי שהיה קבוע בחוק לפני השינוי.

לפני חקיקת חוק תשל"ג היו משתמשים ב: **חזקת השיתוף**

שזו חזקה משפטית שהייתה נהוגה בבתי המשפט בישראל שנוגע לגירושין של זוגות שנישאו לפני חקיקת החוק תשל"ג, חזקת השיתוף חלה גם על "ידועים בציבור" הסדרה נוספת נעשתה בחוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד - 2014.

הלכת השיתוף מתבססת על ההנחה או על החזקה בנוגע לנכסים משותפים שצברו בני הזוג במהלך הנישואין, או לנכסים שבהם נכרה כוונה של אחד מבני הזוג ליצור בהם שיתוף עם הבן זוג השני, זכאים בני הזוג ואף חייבים לאיזון משאבים ביניהם כלומר לחלוקה שוויונית לכל אותם הנכסים המשותפים.

לעומת זאת רכוש הנצבר לפני הנישואין של בני הזוג או במהלך הנישואין כגון: ירושה או מתנה שייך לבן הזוג שקיבל אותו, אלא אם הם סיכמו אחרת.

לאחר חקיקת חוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ג (1973) חזקת השיתוף התבטלה והיה אפשר להשתמש בה רק במשפטים של זוגות שנישאו לפני חקיקת החוק, או ל"ידועים בציבור".

איזון משאבים:

הסדר איזון משאבים הוא הסדר רכוש המפריד בין נכסי בני הזוג בזמן הנישואין עד פקיעת הנישואין. שימוש באיזון משאבים נוצר לאחר חקיקת חוק יחסי ממון התשל"ג.

---

¹¹ חוק יחסי ממון בין בני זוג תשל"ג (תיקון מס 4)

החלוקה תעשה באופן כזה, שמשווים בין ערכם של הנכסים שנמצאים בבעלותו של כל אחד מבני הזוג, ובן הזוג שערכם של הנכסים שבבעלותו גבוה יותר, חייב לתת לבן הזוג השני את ההפרש בכסף או בשווה כסף.

יש להדגיש כי כיון שלא מדובר בזכות בעלות בנכסים, לא ניתן להוציא פסק דין הצהרתי לגבי קיומן של זכויות בעלות בנכסים, אולם ניתן לתת סעד של צו מניעה האוסר על הנתבע לעשות כל ערך חלקי ברכוש, כלומר לאסור על בן הזוג למכור את הנכס או לתת אותו במתנה על מנת להוציא אותו מהאיזון. בנוסף חשוב לציין כי לעניין עיקרון זה כי בני זוג שערכו הסכם ממון טרם נישואיהם, שנערך בכתב ואושר כחוק, יחול עליהם הסדר איזון המשאבים אשר נקבע בהסכם ולא ההסדר המעוגן בחוק יחסי ממון.

ע"א 1915/91 יעקובי נ' יעקובי פ"ד מט(3) 529 (1995)

בפסק דין זה באה לידי ביטוי המחלוקת בין השופטים המלומדים, בזמן ניתוחם על המשטרים השונים, (משטר איזון משאבים, משטר חזקת שיתוף) בעוד כבוד השופט ש' שמגר וכבוד השופטת ד' דורנר ביקשו להחיל את חזקת השיתוף בו זמנית על בני הזוג שנישאו לאחר התאריך 1.1.1974 (מועד התחלת איזון משאבים) ולכלול את הרכוש שנצבר ממאמץ משותף של בני הזוג, כבוד השופטת ט שטרסברג-כהן יחד עם כבוד השופטים צ' טל ו-א' מצא, התנגדו לכך.

הדיון בערעורים אוחד לאור השאלות המשפטיות המשותפות שהם מעוררים, כלומר האם חלה חזקת השיתוף על בני-זוג שנישאו לאחר תחילתו של החוק והאם ניתן לפרש את סעיף 5 לחוק באופן שיוקדם מועד חלוקת הרכוש בין בני-זוג על-פי הסדר איזון המשאבים למועד המוקדם לגירושין. כמו כן נדונה השאלה סמכותו של בית

המשפט לדחות תביעה של בן-זוג לפירוק שיתוף בדירת המגורים של בני הזוג בנימוק שמדובר בתביעה שהוגשה בחוסר תום-לב.

בית המשפט העליון פסק:

כבוד השופט דורנר וכבוד השופט שמגר חשבו שכן צריך להחיל את החוק החדש (חוק הסכם ממון בין בני זוג תשל"ג 1973) על הדברים שקרו לפני שהחוק היה קיים. אך כבוד השופט ושטרסברג וכבוד השופט מצא וכבוד השופטת טל חושבים שלא צריך להחיל את החוק על זוגות שנשאו לפני שהחוק היה קיים. ולכן מה שפסק בית המשפט העליון הוא לפי מה שרוב השופטים קבעו וזה שלא צריך להחיל את החוק על זוגות שנשאו לפני שהחוק היה קיים.

רע"א 8672/00 אבו-רומי נ' אבו-רומי פ"ד נו(6), 175 (2002)

המערערת (האישה) והמשיב (הבעל) מהעדה המוסלמית נישאו בשנת 1982 והתגרשו בשנת 1997 לבני הזוג יש שבעה ילדים משותפים שהם נמצאים בחזקת האם, והם מתגוררים יחד עם האם בדירת הנישואין של בני הזוג בה גרו כל שנות נישואיהם. המקרקעין היו רשומים בטאבו על שם הבעל משום שזה מקרקעין שהוא קיבל בירושה מאביו המנוח.

הדירה עצמה נבנתה על-ידי הבעל קודם לנישואין במימון אמו ואחותו, והאישה לא השקיעה כספים בבניית הדירה. לימים העביר הבעל במתנה את הזכויות בדירה לאמו ואף נרשמה על כך הערת אזהרה. האישה ביקשה מבית-משפט לענייני משפחה להצהיר על זכותה במחצית הזכויות בדירה ובמקרקעין שהיא בנויה עליהם. בית-המשפט דחה את התביעה, וגם הערעור שהוגש לבית-המשפט המחוזי נדחה בעניין זה.

בית המשפט העליון פסק:

(1) נושא יחסי ממון בין בני זוג שנישאו לאחר 1.1.1974 חוק יחסי ממון תשל"ג (1973) חל עליהם

(2) חזקת השיתוף ואיזון משאבים לא יכולים להיות זה לצד זה, ולכן בגלל שהזוג נישא אחרי ה 1.1.1974 הם צריכים להשתמש לפי שיטת איזון משאבים ולא לפי חזקת השיתוף.

(3) במקרה זה לא הובאה הוכחה כלשהי שמראה שלאישה יש חלק במקרקעין. חוץ מן החיים המשותפים הממושכים וגידול הילדים המשותפים בה, לא הוכחו עובדות נוספות שניתן להסיק מהן קיומן של זכויות כאלה. הוסכם כי הדירה נבנתה מכספי הבעל קודם לנישואין על מקרקעין שקיבל בירושה מאביו המנוח, ושהיו רשומים בטאבו על שמו בלבד. אין די בעצם קיומם של חיי נישואין כדי להקים זכות במקרקעין מכוח דין כללי כלשהו, ולא הונחה תשתית עובדתית ומשפטית למקור כלשהו שזכות כזו נובעת ממנו.

פרק שלישי:

השוואה בין המשפט העברי

למשפט הישראלי:

ישנו הבדל בין המשפט הישראלי לבין המשפט העברי בנושא הסכמי ממון בין בני זוג.

המשפט העברי עוסק בזכויות וחובות של האישה לבעלה, ושל הבעל כלפי אשתו.

למשל במשפט העברי יש לאישה חובות כלפי הבעל והן:

מעשה ידיה-ביצוע התפקידים בבית ובמידה והאישה עוסק בעבודה מסוימת, היא צריכה לתת לבעלה את משכורתה.

פירות נכסיה- ישנם שלושה סוגים לפירות נכסיה והן :

נכסי צאן ברזל-נכים שהאישה מביאה עימה בשעת הנישואין, והם מועברים לאחריות הבעל.

נכסי מילוג- נכסים שנשארים ברשות האישה אך הבעל לוקח את פירותיהן.

נכסים שאין לבעל רשת בהם- כלומר נכסים נפרדים.

בנוסף במשפט העברי גם לגבר יש חובות כלפי אשתו והן:

מזונות: הבעל צריך לתת לאשתו את מזונותיה ואת החזקת ההוצאות של הילדים ,

(אם הילדים הם באחזקת האם). הבעל צריך לדאוג לאישה לא רק לצרכיה אלא גם

למגורים ולמקרה שהיא חלתה אז גם תרופות וכו'...

האישה זכאית להמשיך לחיות ברמת החיים אליה הורגלה קודם נישואיה. הבעל חייב

לדאוג לכך ולדאוג לצרכיה הקיימים ולצורכי מחייתה.

הבעל צריך לשלם את עיקר הכתובה שהוא 200 זוז למקרה שהנישואין התפרקו

בגללו.

הבעל צריך לתת מזונות לילדיו עד גיל שש ומגיל שש החוב הוא מדין צדקה.

אם אישה בגדה בבעלה לא רשאית לקבל מזונות.

כתובה: ערכה של הכתובה הוא כ 200 זוזים, אותם הבעל חייב לתת לאשתו במידה והם מתגרשים. טעמה של הכתובה הוא שלא יקל הבעל לגרש את אשתו.

לעומת זאת המשפט הישראלי מתייחס לחוק הסכמי הממון תשל"ג ומה שהיה לפניו.

במשפט הישראלי אין לאישה חובות כלפי בעלה .

ולבעל יש רק חובה אחת כלפי אשתו , חובת המזונות :

הבעל חייב במזונות אשתו, כל עוד בני הזוג נשואים כדת משה וישראל כשבני הזוג .

מתגרשים או אף, כאשר נפסק ע"י בית הדין הרבני, כי האישה חייבת לקבל גט,

פוסקת חובתו של הגבר בתשלום המזונות לאשתו.

נשים רבות רוצות להתגרש מהבעל שלהן ובגלל שהן לא מסוגלות לפרנס את עצמן

הם לא מתגרשות.

כיום יותר מקובל מבעבר, כי נשים עובדות ומפרנסות את עצמן ואת משפחותיהם.

למרות זאת עד היום, אין יחס שוויון תעסוקתי, ולרוב הבעל הוא המפרנס העיקרי

משום שהמשכורת של האישה היא נמוכה .

אם הזוג יתגרש , הבעל לא חייב לאישה מזונות גם אם זה אומר שהיא תגווע ברעב.

זאת בדומה למשפט העברי כי גם במשפט העברי אם הזוג יתגרש הבעל לא צריך

לשלם לאשתו מזונות אלא רק לילדיו.

בניגוד למשפט העברי המשפט הישראלי עוסק בחוקים שלפיהם בני הזוג יודעים איזה

נכסים שייכים לכל אחד מהם .

למשל חוק יחסי ממון בין בני זוג תשל"ג, חוק זה קובע כי כל אחד מבני הזוג זכאי לקחת איתו בעת פרידת הזוג את כל הנכסים שהביא עמו לקשר. בנוסף, כל אחד מבני הזוג זכאי למחצית הנכסים שהצטברו במהלך הקשר המשותף.

אך לפני שחוק זה חוקק, היה את הלכת השיתוף שהיא הלכה המתבססת על ההנחה או על החזקה בנוגע לנכסים משותפים שצברו בני הזוג במהלך הנישואין, או לנכסים שבהם נכרה כוונה של אחד מבני הזוג ליצור בהם שיתוף עם הבן זוג השני, זכאים בני הזוג ואף חייבים לאיזון משאבים ביניהם כלומר לחלוקה שוויונית לכל אותם הנכסים המשותפים.

פרק רביעי:

סיכום:

לסיכום ניתן לומר כי כעת הנני מבינה את מכלול הנושא הסכמי ממון בין בני זוג בצורה מעמיקה יותר, ויסודית יותר.

נחשפתי לנושא בצורה תמציתית, וכעת אני מבינה את הסוגיה על כל היבטיה, החל מתקופת התורה ועד היום.

בחלק הראשון בעבודתי התעמקתי במשפט העברי החל מהמקור הראשון בתנך, ואיך זה מתפתל לפי סדר המקורות, למשל לפי המשפט העברי הגבר צריך לתת חובות לאישתו והאישה צריכה לתת לבעלה גם כן חובות וזכויות.

בחלק השני בעבודתי התעמקתי איך מדינת ישראל מתייחסת לנושא ולבעיה. וגיליתי שישנו חוק יחסי ממון בין בני זוג תשל"ג שמדבר על הסוגיה ופותר את הבעיה בצורה הטובה ביותר.

בחלק השלישי בעבודתי השוואתי בין החלק הראשון לחלק השני כלומר השוואתי בין המשפט העברי למשפט הישראלי וגיליתי שישנם סוגיות דומות במשפט העברי אך הרבה סוגיות שונות.

לבסוף ניתן לומר שאני מבינה את הנושא היטב

רשימה ביבליוגרפית:

חקיקה:

חוק יחסי ממון בין בני זוג התשל"ג 1973

פסיקה:

ע"א 1915/91 יעקובי נ' יעקובי פ"ד מט(3) 529 (1995)

רע"א 8672/00 אבו-רומי נ' אבו-רומי פ"ד נו(6), 175 (2002)

ספרות מחקר:

ספרים:

מאמרים:

ברויד מ' וריס י, "ערכה של הכתובה " תחומין כה (תשס"ה) עמ' 180-194

גיל י' "מזונות האישה " אל תשליכני לעת זקנה "

דיכובסקי ש', "הכתובה", תחומין כח (תשס"ח) עמ' 28-36

הוד ליבוביץ ט', "חלוקת רכוש בין בני זוג על פי שיקול דעת בית המשפט-בהתאם

לתיקון 4 לחוק יחסי ממון" עמ' 225-248

קנוהל א' "הכתובה והסכמי ממון בנישואין" תחומין כא (תשס"א) עמ' 324-331

משפט עברי:

ספרות הפסיקה:

שמות כ"א כתובות.

משנה י"ב

משנה (פאה ח, ח)

גמרא מסכת כתובות נוח

תלמוד בבלי: מסכת אבות

רמב"ם – אישות פרק כא א

שם פרק יב ד

הר"ן על הרי"ף כתובות

שו"ע סימן פ"ה